

17.11.2024 – Prvorozenství a požehnání

Čtení: Genesis 25–27 kapitola

Písně: 416 – Tvé požehnání, dobrý Otče; 420 – Bojujte, bojujte, dál;
426 – Ať chrání nás Bůh; výběr písní

Proč je v Bibli kladen takový důraz na prvorozenství?

Prvorozenectví je v Bibli zdůrazněno proto, že ctí práva nebo výsady prvorozeného syna v rodině. Po smrti otce nebo v jeho nepřítomnosti přebíral prvorozený syn otcovu autoritu a povinnosti. Bible však také ukazuje, že bylo možné, aby otec prvorozenecké právo zrušil a předal ho mladšímu synovi. Dobrým příkladem je případ Jákoba a jeho dvanácti synů. Ruben byl nejstarší, ale prvorozenství přešlo na Josefovy syny. I tehdy Jákob požehnal mladšímu synovi Efrajimovi před starším synem Manasesem (Genesis 37,19-22; Genesis 49,1-4; Genesis 49,22-26).

Kromě toho, že příjemce prvorozenství převzal vedoucí úlohu v rodině, zdědil dvakrát více než ostatní synové. V případech, kdy manžel mohl mít více než jednu ženu, připadalo prvorozenství vždy prvorozenému synovi otce a nemohlo být uděleno synovi oblíbené ženy bez řádného zdůvodnění (Deut 21,15-17) nebo pokud byla matka prvorozeného syna konkubína či otrokyně (Gen 21,9-13; Soud 11,1-2).

K prvorozenství královského syna patřilo i následnictví trůnu (2Kr 21,1-3). Judský král Roboám tuto tradici porušil, když prvorozenství předal svému oblíbenému synovi Abiášovi. Aby se však král vyhnul problémům se staršími syny, oplatil jim to (2. Paralipomenon 11,18-23).

Jako novozákonní křesťané jsme zdědili status „prvorozeného“ díky Ježíši Kristu jako prvorozenému Božímu Synu (Římanům 8,29; Koloským 1,15; Zjevení 1,5). Jako jednorozený Boží Syn Ježíš obdržel od svého Otce království a je Pánem všech věcí (Sk 2,36; Fil 2,9-11; Zj 19,16). Kristus slibuje, že se s námi podělí o své království a dědictví (Řím 4,13; Gal 3,29; Efez 1,18; Žid 11,16).

Křesťané jsou varováni, aby nenapodobovali Ezaua, který se z popudu vzdal svého prvorozenství za misku polévky (Žid 12,16-17; Genesis 25,19-34). Kvůli své pošetilosti Ezau přišel o své prvorozenství i o otcovské požehnání (Genesis 27). Poučením pro nás je, abychom si vážili toho, co je svaté. **Nikdy bychom neměli zavrhnout to, co je důležité, zbožné nebo úctyhodné, kvůli chvilkovému potěšení.**

Musíme se obrátit na Ježíše, ustanoveného dědice všech věcí (Židům 1,2; Žalm 2,7-8; Matouš 28,18). A my jsme díky jeho milosti a víře v něj uznáni za spoludědice (Římanům 8:17; Galatským 3:29; Titovi 3:7).

Izák: Izák začal jako muž velké víry, důvěřoval svému otci, když Bůh řekl Abrahamovi, aby ho obětoval (Genesis, kap. 22), a důvěřoval otcovu služebníkovvi, že mu vybere Rebeku za ženu (Genesis, kap. 24). Když však jeho žena čekala dvojčata a bylo mu řečeno, že starší (Ezau) bude sloužit mladšímu (Jákovovi), Izák se vzbouřil a snažil se upřednostnit staršího (1. Mojžíšova 25; 27). Podle Božího plánu však měl být Jákob dalším v řadě patriarchů, a tak se také stalo.

Jákob: Když Rebeka zjistila, že čeká dvojčata, Bůh jí řekl, že starší bude sloužit mladšímu (1. kniha Makabejských 25.23). Jákob nebyl o mnoho mladší, protože při narození držel patu svého bratra Ezaua. Jákob pravděpodobně věděl o proroctví daném Rebece, ale nedůvěřoval Bohu, že se naplní v jeho době. Na Rebečino naléhání Jákob (jehož jméno znamená „zabírající místo“) Istí přiměl Izáka, aby mu dal požehnání prvotin (Genesis, kap. 27), a pak rychle utekl k Rebečinu bratru Lábanovi. Když se Jákob zamiloval do Lábanovy mladší dcery Ráchel, Lában ukázal, že je pro svého synovce vhodným partnerem, a přinutil ho sedm let pracovat a pak ho oženil se svou starší dcerou Leou. Na konci svatebního týdne dal Lában Jákovovi Ráchel, ale Jákob musel pracovat dalších sedm let. Protože Jákob miloval Ráchel více než Leu, Bůh Leu potěšil tím, že jí dovolil počít a porodit syny.

Ráchel dala Jákovovi svou služebnou, z čehož vzešli další synové. Lea to oplatila svou služebnou, Ráchel nakonec otěhotněla a Jákob se dočkal dvanácti synů a jedné dcery. Před usmířením s Ezauem Jákob zápasil s předobrazem Krista, který změnil jeho jméno na Izrael („ten, který zápasí s Bohem“; Genesis 32,24-28). Národ převzal jméno Izrael od muže, který byl jejich praotcem.

Ezauovy slzy

"Ezau otci odpověděl: „Což máš jen to jediné požehnání, otče? Požehnej mně, také mně, otče!“ A Ezau zaúpěl a rozplakal se.” (1. Mojžíšova 27,38).

Ezauovy slzy jsou slzami člověka, který si nevážil požehnání, jež mu díky tomu, že se narodil jako prvorozený syn, náleželo ve vsí hojnosti. Ezau pohrdl svým prvorozenstvím a prodal je svému bratru Jákovovi za ubohou miskou čočky (1 Moj 25,29-44).

Jeho bratr Jákob byl plně odhodlán získat slávu náležející požehnání prvorozeného a prokázal Istivost, i když v pokrytectví a podvodu, přesto získal, o co usiloval. Právě nad ním pronesl Izák, jejich otec, významná slova: „*Kéž ti Bůh dá nebeskou rosou a úrodnost země, hojnost obilí a vína. Kéž ti slouží národy a kéž tě uctívají. Buď pánem svých bratří a synové tvé matky ať tě uctívají. Kdo ti zlořečí, ať je proklet, a kdo ti žehná, ať je požehnán*“ (1 Mojžíšova 27,28-29). Jaké nádherné požehnání Jákob obdržel z úst, srdce a rukou svého otce Izáka!

Jákobův život nebyl „posetý růžemi“, ale setkání s Bohem v Betelu navždy změnilo jeho život (1. Mojžíšova 28,10-22). **Ze lháře a podvodníka Bůh vyvedl svůj vyvolený lid – Izrael!**

Bratři a sestry, Jákobův příběh vlévá naději do každého ztraceného srdce. Hřích je strašlivý ničitel člověka; bere mu světlo naděje a zabíjí skutečný život.

Podívejme se na Jákoba, lháře a podvodníka! Odvrátil od něj Bůh svou tvář? Ne; Bůh použil jeho horlivost a odhodlání na úrovni těla, aby **zlomil srdce tohoto muže a navždy je změnil!**

Přemýšlejme; jestliže Bůh dokázal takovým způsobem změnit život hříšného podvodníka, může změnit jakýkoli život, včetně tvého a mého! Nezáleží na tom, kdo jsi dnes nebo jaký jsi v současnosti člověk. Jestliže se lhář a podvodník mohl stát Izraelem, kým se můžeš stát ty v Kristu!

Bůh ve své lásce dal svého milovaného Syna za život hříšného člověka a učinil tak i kvůli našemu hříchům. Boží slovo učí: „*Posilněte proto své zemdlené ruce i klesající kolena a ,vykročte jistým krokem‘, aby to, co je chromé, docela nezchromlo, ale naopak se uzdravilo.* (Žid 12,12-13).

A co Ezau? Ve srovnání s Jákobem měl k dispozici všechno! Jemu patřila požehnání, prvenství, vláda nad jeho bratry, sláva prvenství, klíčová rozhodnutí a budoucnost, kterou měl utvářet veden Bohem. Všechnu tuto velikost a slávu prodal za misku čočky, protože nemohl čekat na správný čas!

V životě člověka nezáleží jen na krátkodobých zájmech, jsou věci, které se prodávat nesmějí. **Jsou totiž nezcizitelným základem naší identity.**

Na prince, který nikdy nenastoupí na královský trůn, ale zachová si svou urozenost v úctě, se bude dobře vzpomínat; ale ten, kdo ztratí svůj titul v hýření a neúctě k tomu, co je svaté, odejde navždy opovržen. Co se stalo s Ezauem? Proč plakal? Proč tak hojně ronil slzy?

Z biblického textu nevyplývá, že by se kál nebo litoval; spíše si náhle uvědomil, že to, čeho se zřekl, má přece jen cenu! Musíme dojít k závěru, že Ezauovy slzy v této situaci byly spíše výrazem jeho bezmoci a hněvu, ale nebyly to slzy, které by znamenaly jeho obrácení.

Pravé obrácení nemusí oplývat slzami, ale srdce obráceného člověka se rozplývá v znovuzrozeném pro Kristaživotě. Slzy, které často doprovázejí lidi vyznávající hříchy a víru v Pána Ježíše Krista, nemusí být vždy slzami pokání.

Pokud ti při setkání s Kristem vytrysknou z očí slzy, ať to nikdy nejsou slzy Ezauovy!